MIKC DAUGAVPILS DIZAINA UN MĀKSLAS VIDUSSKOLA SAULES SKOLA
KOMUNIKĀCIJAS DIZAINS/GRAFIKAS DIZAINS

MODULIS **TIPOGRAFIKA**

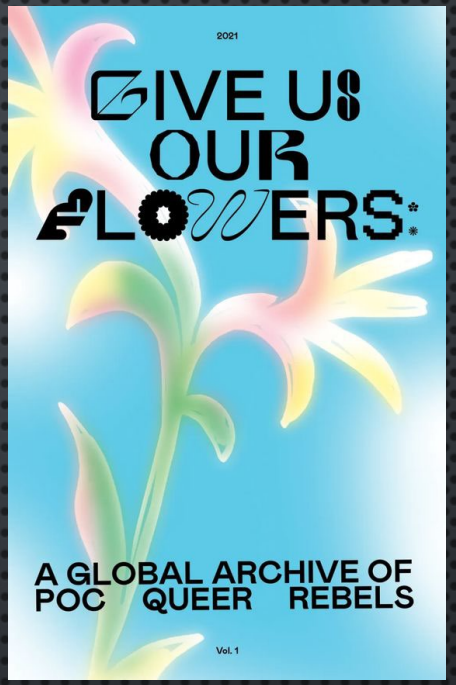
2.PUSGADS

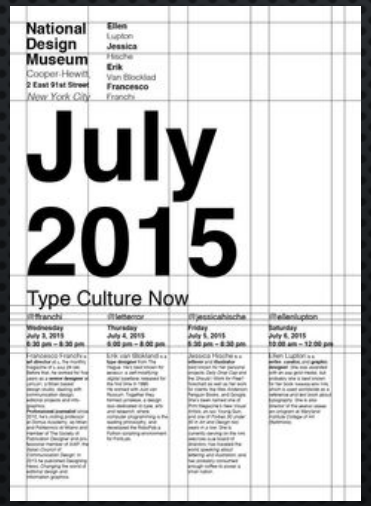
KREATĪVĀ TIPOGRAFIKA

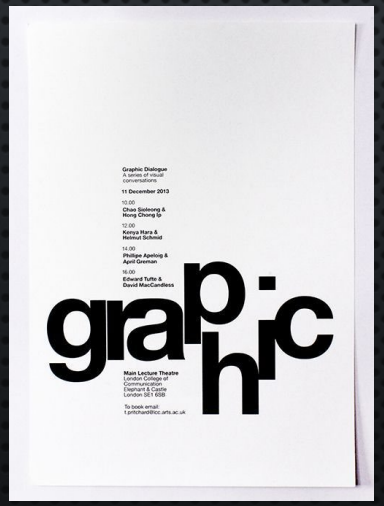
METODISKĀ IZSTRĀDNE

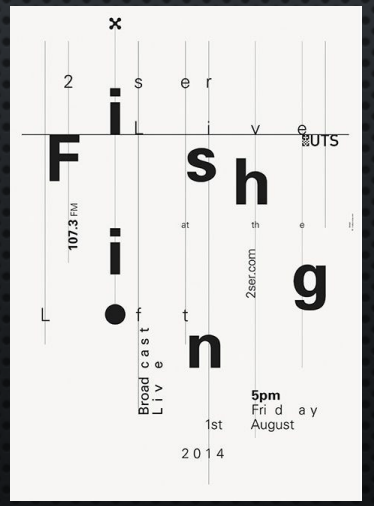
IZSTRĀDNES AUTORS: NATĀLIJA ARTJUŠINA

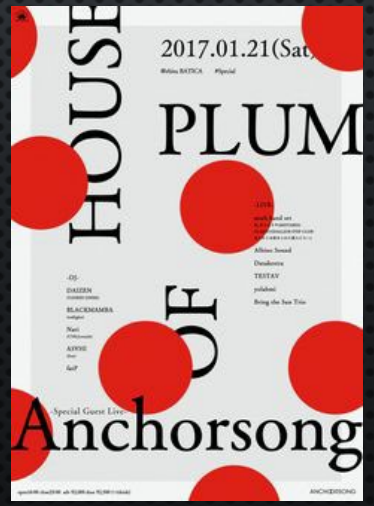
DAUGAVPILS
2023

SATURS

1. MĒRĶIS UN UZDEVUMI/VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI
2. TIPOGRAFIKA UN KOMPOZĪCIJA
3. METAMODERNISMA TENDENCES PLAKĀTMAKSLĀ
4. ŽURNĀLA RAKSTS
5. TIPOGRAFIKA INTERNETA VIETNĒ
6. JAUNĀKĀ LITERATŪRA

ANOTĀCIJA

Šīs metodiskais materiāls paredzēts, kā atbalsts 2. kursa grafikas dizaina izglītības programmas audzēkņiem tipografikas moduļa apgūšanai.

Tā ir otra pusgada programmā kas ietver sevī vairākus uzdevumus, kas palīdz audzēkņiem gūt priekšstatus par kreatīvo tipografiku un plakāta kompozīciju.

Iedvesmas avoti dod priekšstatus par plakāta uzbūves izteiksmes līdzekļiem un to pielietojamu mūsdienu grafiskā dizaina jomā.

Iedvesmas avotu rūpīga atlase un izpēte dot audzēkņiem izpratni par doto tēmu un palīdz risināt uzdevumus veiksmīgāk. Palīdz saprast metomodernisma mākslas virzienu un to ietekmi uz radošās tipografikas dizaina maketu, modernizē to, kas palīdzēs audzēknim būt konkurētspējīgiem savā turpmākā profesijā.

1. MĒRĶIS UN UZDEVUMI

Gūt priekšstatus par kreatīvās tipografikas jēdzienu un to ietekmi uz mūsdienu grafikas dizaina tirgu, iemācīt audzēkņus veidot dažādus poligrāfija un paredzētus interneta vietnēm dizaina paraugus, balstītus uz fonta uzbūves un kompozīcijas principiem, veidot konceptuālu teksta kontentu pielietojot Adobe datorprogrammas.

Par pamatuzdevumiem kļuva:
1) kreatīvas tipografikas pamatjēdziena izpratne;
2) izpratne par pozitīvo un negatīvo laukumu plakāta kompozīcijas uzbūvē
3) fontu hierarhija – virsrakstu un pamatteksta izmēra izvēle ;
4) grafisko elementu vienotībā plakāta formātā;
5) Izpratne par žurnāla raksta uzbūvi datorprogrammā In design;
6) Tipografikas noteikumi interneta vietnēs.

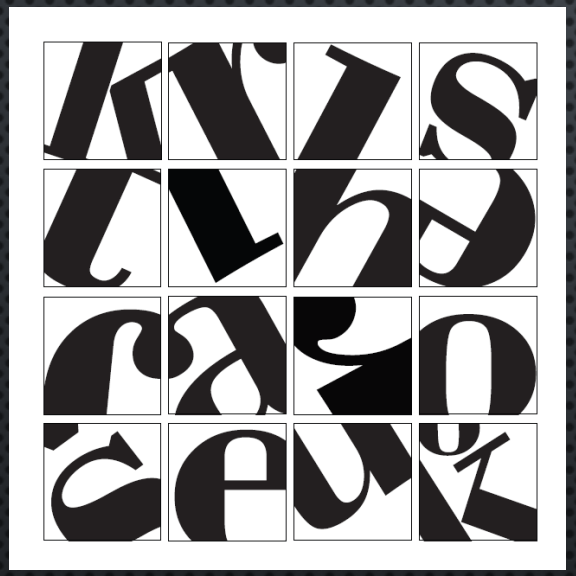
VĒRTĒŠANAS KRITĒRIJI

1) Plakāta, afišas, žurnāla raksta mākslinieciski estētiska kvalitāte;
2) Veiksmīga fontu grupas atlase, darbs ar iedvesmas avotiem;
3) Tipografikas noteikumu pielietojums uzdevumu risināšanā
4) Vizualizāciju kvalitāte

IETEICAMĀS DATORPROGRAMMAS

ADOBE IN DESIGN, ILLUSTRATOR PHOTOSHOP

2. TIPOGRAFIKA UN KOMPOZĪCIJA
(MELNĀ UN BALTĀ LAUKUMA FORMULA)

KREATĪVĀ TIPOGRAFIKA

Radošā tipografika ir māksla, kas veido tekstu tā, lai tas būtu skaidrs un vizuāli pievilcīgs. Vienkāršam tekstam pievienotais dizaina elements var pārveidot vienkāršu kopiju dziļā vēstījumā, un to bieži izmanto grafiskie dizaineri, lai piesaistītu skatītāja uzmanību.

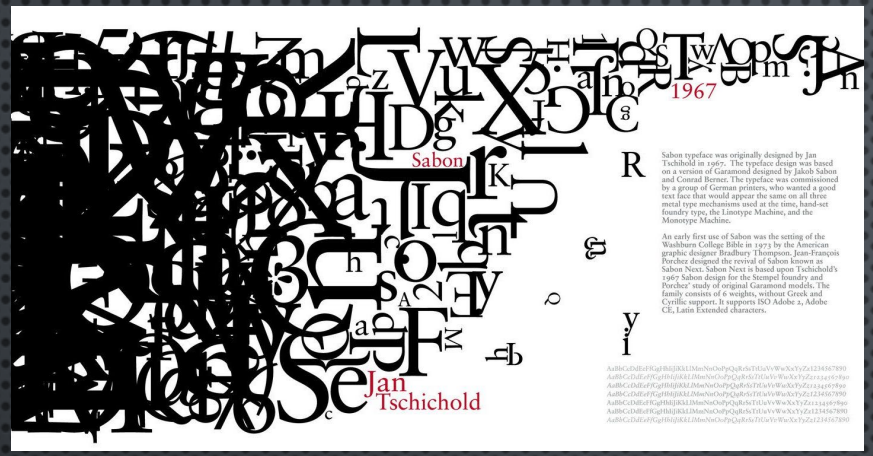
Uzdevums: Tipografika un kompozīcija

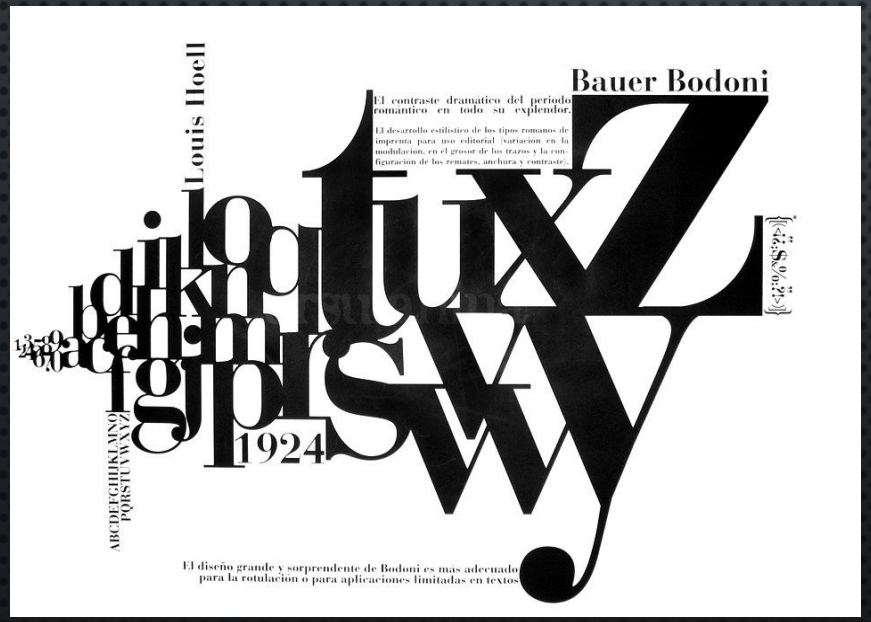
Šī radošā uzdevuma galvenā koncepcija ir pielietot gaisa kompozīciju, jeb tā saukto baltā un melnā laukuma ideju tipogrāfiskā plakāta kompozīcijā.

Akcentēt īpašu reklāmas ziņojumu par pasākumu vai notikumu. Plakāta struktūra papildināta ar informāciju par pasākuma dalībniekiem, balstoties uz elementāriem teksta bloku veidošanas principiem.

Uzdevumu izpildes programma ir Adobe Ilustrator. Uzdevumu izpildei ieteicams izmantot Grotesku fontu grupas, lai iegūtu lakonisku efektus un informācijas vieglāku lasāmību. Ieteicams arī lietot virsrakstu un pamatteksta hierarhijas principus.

PLAKĀTI - iedvesmas avoti

Audzēkņu darbu piemēri:

1. Saulkrastu džeza mūzikas festivāls

2. Rēzeknes Mūzikas vidusskolas koncerts

Audzēkņu darbu piemēri:

1. Klasiskas mūzikas koncerts

2. Muzikālais augusts Daugavpilī

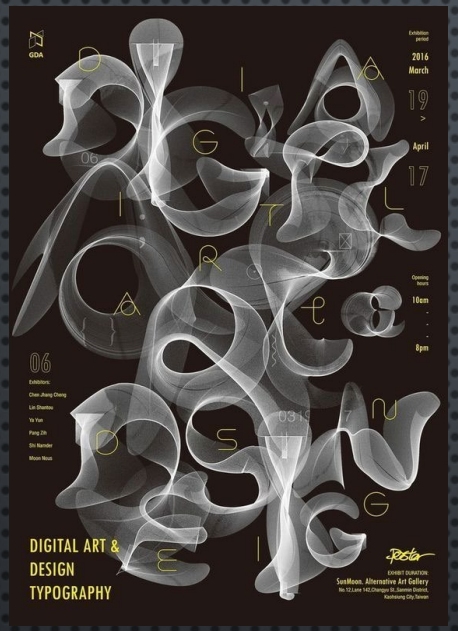
Audzēkņu darbu piemēri:

1. Muzeju nakts pasākums

2. Festivāla BALTIJAS PĒRLE plakāts

3. METOMODERNISMA TENDENCES PLAKĀTMĀKSLĀ

Metomodenisma idejas mākslā parādījās 21. gadsimtā 10.-20. gados. Šī ir ideoloģija par nemierīgo laiku, dzīves turbulenci un procesiem kas notiek ļoti ātri. Kompozīcijas fokuss mākslas darbā nobīdīts vairāk uz procesu un tas izpaužas grafiskajā dizainā un tipografikā kā kustības, formas deformācijas un 3d efektu pielietojums uzrakstu dizainā.

Uzdevums: Teātra mēneša afišā

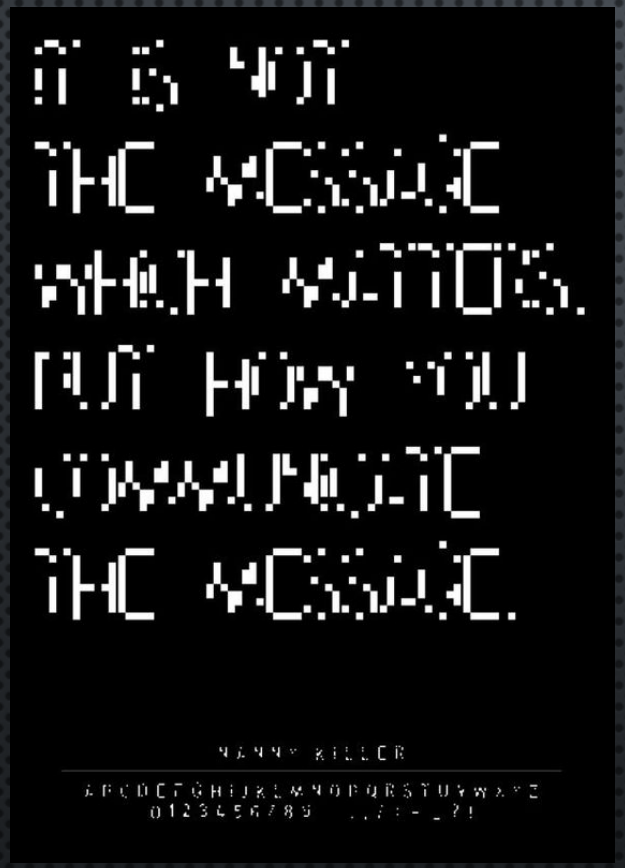
Izmantojot teorētisko pētījumu par radošās tipogrāfijas un teksta efektu principiem, uzdevums bija izveidojot teātra afišas kompozīciju. Šajā gadījumā studenti strādā pie Daugavpils teātra viena mēneša repertuāra.

Galvenā ideja ir organizēt lielus teksta blokus, balstoties uz «stīgu» laukuma dalīšanas principa vai saskaņā ar Brockmana režģu uzbūves noteikumiem.

Afišas kompozīcijas akcents likts uz viena no teātra pirmizrādēm vai mēneša galveno notikumu, kuras pamatā ir grafiskais efekts, kas atbilst iestudējuma, lugas ideoloģijai. Piemēram, dilstošais teksta efekts vai šrifta deformācija vai arī 3D efekts.

Šīs uzdevums patīk audzēkņiem, jo ir diezgan komplicēts un tajā apkopota mūsdienīga pieeja un atziņa par radošās tipografikas būtību.

Kompozīcijas iedvesmas avoti (ģeometrisko grotesku fontu grupa, pikseļu fonti) Šveices stila plakātu mūsdienu versijas.

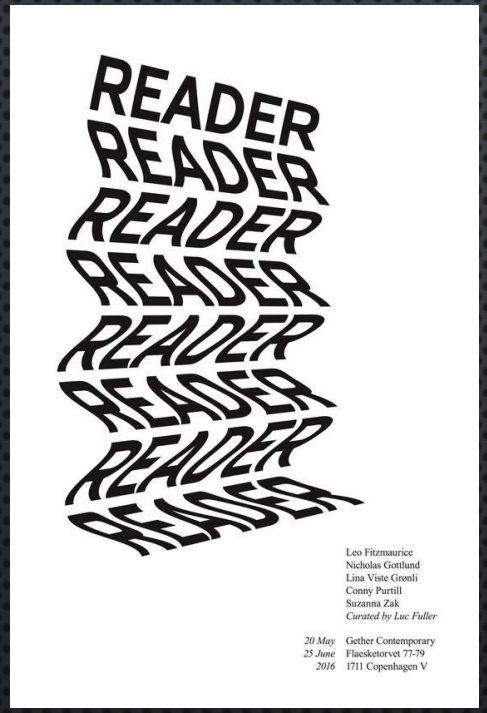

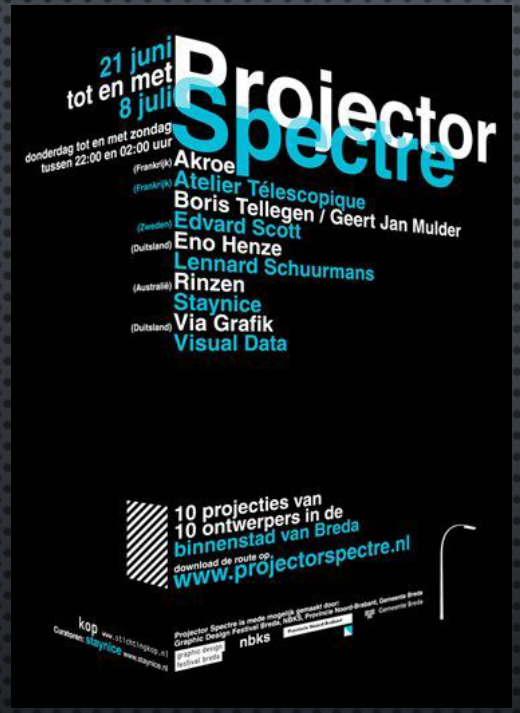
Audzēkņu darbu piemēri:

1. Hip-Hop festivāla STRAUME plakāts

2. Daugavpils teātra Oktobra repertuārs

Kompozīcijas iedvesmas avoti (Deformācijas efekti un 3D formu pielietojums akcentējošā uzraksta dizaina izstrāde).

Audzēkņu darbu piemēri:

1. Lugas Džeina Eira plakāts

2. Daugavpils teātra Marta repertuārs 2023

Audzēkņu darbu piemēri:

1. Luga Sprīditis latgaļu valodā

2. Daugavpils teātra aprīļa repertuārs, akcentēta I.Bunina izrāde Tumšas alejas

4. ŽURNĀLA RAKSTS

8 POLITIK

Ein Schlag auf die Birne

Am 1. September tritt das EU-weite Glühbirnenverbot in Kraft. Aber wie kam es eigentlich zu die Welt? Eine Geschichte über die Macht Brüsseler Bürokraten

VON JOCHEN BITTNER

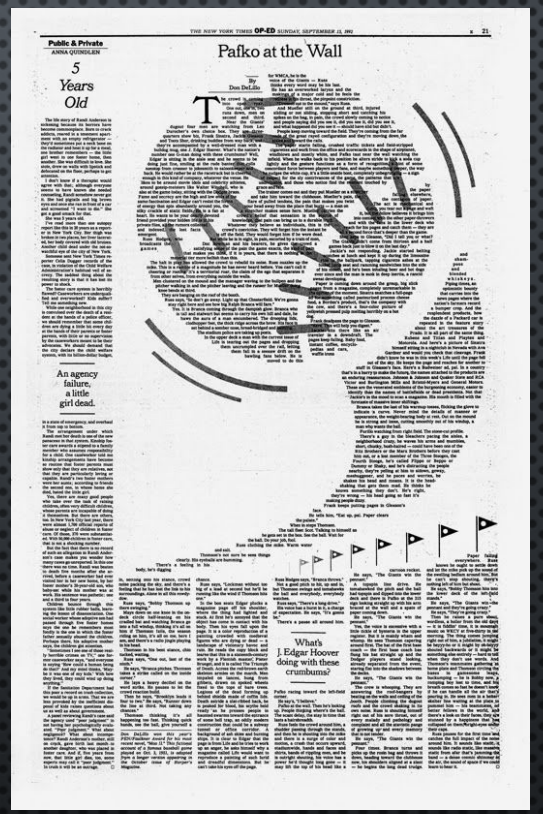
ΦANADOLU HABER

4 ÜNİVERSİTE

Kemal Kendisini Anlattı

Violin sesinin en kötüsü

"İnsanları derinden etkileyen sesimle "insan sesine en yakın olan çalgı" derler bana. Kemal'im ben!"

Public & Private

ANNA QUINDLEN

5 Years Old

Pafko at the Wall

THE NEW YORK TIMES OP-ED THURSDAY, NOVEMBER 26, 1992 A22

All You Do Is Just Sit Down

By Garrison Keillor

One Strange Bird

By Margaret Visser

The Two Turkeys

By James Thurber

A note of thanks

ESSAY

WILLIAM LAFFER

Rating World Spookery

Dead drop: data wars.

Mobil

Teksta dalījums kolonnās / teksts veido, aptek formu / Iniciālis rindkopu sākumā / citāti izcelti ar kursīvu

Visās tradīcijās mārīte darbojas kā veiksmes un labu ziņu simbols, kā arī žēlastības, laipnības, piedošanas simbols.

Visā pasaulē ir vairāk nekā 5000 mārīšu sugu.

Putni šos kukaiņus neēd.

Visām mārīšu sugām vēders sastāv no 6 segmentiem. Visām mārīču sugām vēders sastāv no 6 segmentiem.

Lidojuma laikā mārīte plivina spārnus līdz 80-85 reizēm sekundē.

Mārīte jeb Coccinellidae ir vaboļu dzimta.

Uz mana pirksta sēdēja mārīte. «Mārīte, kur tu aizlidoji?

Apraksts
(vikipedia.lv)

Mazas vaboles, kuru ķermeņa garums ir no 0,8 mm (Carinodulinka ģints) līdz 18 mm (Megalocaria ģints). Ķermenis ir ovāls vai apāļi ovāls, no augšas stipri izliekts, gandrīz puslodes vai olveida. Ķermeņa apakšējā puse ir gandrīz plakana vai vāji izliekta. Dažām dienzirnekļu grupām ķermenis ir iegareni ovāls, dažādā pakāpē saplacināts. Ķermeņa virsma pārsvarā ir kaila, bez matiņiem vai sariņiem, vai retāk klāta ar smalkiem matiņiem. Galva īsa, maza, var būt iegarena gareniski vai šķērseniski. Acis lielas, bieži ar robojumu priekšējā malā. Antenas ir dažāda garuma, dažkārt garākas par galvu, tām ir 8-11 posmi, tās piestiprinātas galvas priekšējās malas sānos un var būt salocītas zem galvas. Antenas gals ir krasi paplašināts un veido sabiezējumu, kājiņu. Pēdējā un priekšpēdējā segmenta forma dažādās ģintīs ir atšķirīga, un to ņem vērā sugu noteikšanā. Mutes aparāts ir grauzēja tipa. Augšžokļi ir masīvi, sirpjveidīgi. Augēdāju sugām (Epilachinae apakšdzimene) to augšdaļā ir daudz zobu. Gaļēdāju sugām un sugām, kas barojas ar sēnēm un augu ziedputekšņiem (Coccinellinae apakšdzimene), augšžokļa augšdaļā ir divi asi zobi. Apakšējā lūpa ir iegarena, reti šķērseniska. Priekšējā krūts ir kustīgi savienota ar krūškurvja vidieni, kas savukārt ir nekustīgi savienota ar pakaļkaulu. Krūškurvja priekšdaļa un krūškurvja vidusdaļa ir iegarenas šķērsvirzienā. Aizmugurkauls ir plats, gandrīz kvadrātisks un daudz garāks par vidējo krūškurvi. Dieviņu priekšējais krūšu kurvītis ir taisns virsotnē, ar attīstītiem ķīļiem, kas dažkārt var nebūt. Lielākajai daļai sugu vidusdaļa ir taisna, dažām ģintīm ar trīsstūrveida iegriezumu priekšpusē. Mārītes spārni ir noapaļoti, reti to ārējās malas ir paralēlas viena otrai. Parasti virsspārni ir šauri, dažās dzemdībās (Halyzia) ir izplūdušas. Spārnu sānu mala ir noliekta uz apakšējo pusi, daļēji aizsegā krūšu, krūšu un vēdera sānu daļas, izveidojot epiplurus (ventrāli ieliektu virsspārnu malu), kas atdalītas no pārējā spārnu daļas pārlieduma. Epiplauri parasti ir plati vai šauri, Hyperaspis - ar bedrītēm. Dažiem spārnu veidiem virsotnē ir šķērseniska ielocе vai neliela izgriešana gar šuvi.

mammadaba

Samanta Ivanova 5. aprīlī 2023 gadā Azijas dzīvnieki

SARKANA PANDA

"CILVĒCE IETEKMĒ DAUDZU DZĪVNIEKU SUGU IZMIRŠANU, PAPLAŠINOT SAVAS PILSĒTAS, TĀDĒJĀDI ATŅEMOT FAUNAI DABISKOS BIOTOPUS."
Entonijs Kellijs

Sarkanā panda jeb mazā panda (Ailurus fulgens – 'spīdīgais kaķis') ir neliela auguma mazo pandu dzimtas (Ailuridae) plēsējs, kas pamatā pārtiek no bambusa.

Sarkanās pandas mīt Himalajos, Butānā, Ķīnas dienvidos, Indijā, Laosā, Nepālā, un Mjanmā. To var sastapt kalnos 2200–4800 metrus virs jūras līmeņa, mērenā klimata joslas bambusu mežos, kur gaisa vidējā temperatūra nenoslīd zemāk par 10 °C un nepaceļas augstāk par 25 °C. Pasaulē dzīvo 16 000–20 000 sarkano pandu saskaņā ar 2001. gada datiem, bet 1999. gada datos ir norādīts, ka ir mazāk nekā 2500 pieaugušu šīs sugas dzīvnieku. Lai arī sarkanā panda ir aizsargāta ar likumu visās valstīs, kurās tā dzīvo, tomēr pandu skaits turpina samazināties apdzīvotības sadrumstalotības dēļ. Liels skaits sarkano pandu dzīvo zoodārzos, 2006. gadā tajos bija vairāk kā 800 īpatņu, jo sarkanā panda labi piemērojas apstākļiem dzīvot zoodārzā.

Kādreiz sarkanā panda tikusi klasificēta gan kā jenotu dzimtas (Ursidae) dzīvnieks, bet jaunākās iespējas ģenētikā atrisināja sarkanās pandas neskaidro piederību.

Sistematizācijā tika ieviesta jauna mazo pandu dzimta (Ailuridae), kas kopā ar jenotu dzimtu (Procyonidae), sermuļu dzimtu (Mustelidae) un skunksu dzimtu (Mephitidae) gandrīz sermuļu virszīmtai (Musteloidea). Šī, sarkanā panda ir Sikimas nacionālais dzīvnieks un Dardžilingas pasaules festivālu talismans.

Vēsture

Pirmais rieturnieks Tomas Hardviks, kas aprakstīja sarkano pandu, nosauca to par va. Pirmās rakstiskās ziņas par sarkano pandu ir no 13. gadsimta, kad to aprakstīja Čou (Chou) dinastijas dabas pētnieki Ķīnā.

Tomēr rietumos pirmo reizi par sarkano pandu uzzināja 1821. gadā, kad to aprakstīja Tomas Hardviks (Thomas Hardwicke).

Hardviks sarkano pandu sauca par va, saistot tās nosaukumu ar skaņu, kādu dzīvnieks bieži un atkārtoti izsauc. Diemžēl Hardvika veiktais pandas apraksts tika publicēts tikai 1827. gadā. Tikmēr cits dabas pētnieks 1824. gadā Frederiks Kivjē (Frédéric Cuvier) nopublicēja savu aprakstu, nosaucot Himalaju dzīvojošo dzīvnieku par pandu un dodot tam zinātnisko vārdu Ailurus Fulgens – spīdīgais kaķis. Kad 1827. gadā tika publicēts Hardvika apraksts, autoram piekrītot, va vārds tika aizstāts ar Kivjē doto vārdu. Kur Kivjē ņēmis vārdu 'panda', nav zināms skaidrības, jo šis vārds tikai attālu sasaucas ar vietējo dzīvnieka nosaukumu. Visbiežāk lietotie nosaukumi vietējās valodās ir Nigalya ponya, nyala ponga un poonya, kas šajās valodās nozīmē bambusa ēdājs.

Evolūcija

Sarkano pandu mēdz saukt par dzīvo fosiliju. Ar lielo pandu (Ailuropoda melanoleuca) tā ir ļoti tāla radiniece. Abu pandu kopējais radinieks varētu būt dzīvojis agrajā tertiārja periodā pirms vairākiem desmitiem miljoniem gadu visā Eirāzijas teritorijā. Sarkanās pandas priekšteča (Parailurus anglicus) fosilie kauli ir atrasti gan Ķīnā, gan Lielbritānijā. Ziemeļamerikā nesen atrada miocēna fosilijas (Pristinailurus bristoli), kas sarkano pandu aizvēsturisko priekšteču izplatību ir paplašinājis ārpus Eirāzijas.

Mūsdienās sarkanā panda ir vienīgā dzīvojošā suga no mazo pandu dzimtas. Tai ir 2 pasugas: rietumu sarkanā panda (Ailurus fulgens fulgens), kas dzīvo sarkano pandu izplatības arēāla rietumu daļā (Nepāla, Asama, Sikima, Butāna), un Staiena sarkanā panda (Ailurus fulgens styani), kas dzīvo austrumu daļā (Ķīnas dienvidi un Birmas ziemeļi). Reizēm vecākos informācijas avotos Staiena sarkanajai pandai tiek lietots kļūdains latīniskais nosaukums – Ailurus fulgens refulgens.

Izskats

Sarkanās pandas pavēdere un kājas ir tumšas, gandrīz melnas Sarkanā panda ir nedaudz lielāka kā parastais kaķis, tās ķermeņa garums bez astes ir 56–63 cm, astes garums 37–47 cm. Tēviņi parasti ir nedaudz lielāki kā mātītes. Tēviņa vidējais svars 3,7–6,2 kg, mātītes svars 4,2–6,0 kg. Kažoks visbiežāk ir sarkan-

Uzvedība

Karstā vasaras laikā sarkanā panda guļ koku zaros, kājas nokarinot uz leju Sarkanā panda, ja tai nav kur nosēdēties, pieceļas pēkaļkājās, lai izskatītos lielāka Sarkanā panda ir nakts dzīvnieks, kļūstot aktīva pēc saulrieta un līdz saullēktam. Pa dienu tā guļ koku zaros vai koku dobumā. Karstā laikā sarkanā panda guļ uz zara, kājas nokarinot uz leju, bet aukstā laikā tā sarūkinās un ar asti apsedz purnu. Sarkanā panda jūtas labi starp 17 °C un 25 °C. Pēc pamošanās sarkanā panda savas gaitas parasti uzsāk ar kažoka tīrīšanu tāpat kā to dara kaķis. Tā laiza priekšķepu, un tad ar ķepu berzē kažoku. Reizēm tā berzējas gar koka mizu vai akmeni. Pēc mazgāšanās sarkanā panda dodas pārskatīt savu teritoriju, iezīmē no jauna robežas, lietojot urīnu un sekrētu no dziedzera zem astes. Kad kļūst tumšs, panda uzsāk barības meklējumus, pārmeklējot gan zemi, gan kokus. Ēdot sarkanā panda lieto priekšķepas, lai barību iebāztu sev mutē, bet dzeroties saslapina priekšķepu un tad to nolaiza. Tā kā pamatbarība bambuss ir mazkaloriju barība, tad lielākā daļa pandas nomoda paiet barojoties. Sarkanās pandas ir vientuļnieces un nometnieces. Savā starpā pieaugušās pandas socializējas tikai riesta laikā. Parasti tās ir klusas, bet reizēm svilpo un čivina.

brūnā krāsā uz ķermeņa augšdaļas, bet tumši brūns, uz ķermeņa apakšdaļas gandrīz melns. Uz sejas sarkanajai pandai ir baltas zīmes: vaigi, uzacis, zods un purns ir baltā krāsā, kā arī baltas ausis. Matojums miksts un garš.

Pandas galvas forma apaļa, ausis nelielas, noapaļotas. Uz baltā purna izceļas lielas melnas degungals, un sarkanajai pandai ir ļoti tumšas acis. Aste ir salīdzinoši gara un pūkaina, uz tās ir 6 dzelteni-sarkani krāsas gredzeni. Aste kalpo līdzsvara noturēšanai, kājot kokos. Kājas ir melnas un īsas.

Pēdu apakšas ir apaugušas ar biezu matojumu. Tā kā priekšķājas ir īsākas nekā pakaļkājas, tad gaita sarkanajai pandai ir gāzeļīga. Nagi ir asi un līki, tie ir daļēji ievelkami.

Kā palīdzēt?

1. Veiciet šīs vienkāršās darbības, lai saglabātu pandu populāciju un palīdzētu apzināties šo aktuālo problēmu.
2. Apmeklējiet www.worldwildlife.org lai izpētītu sugas dzīvi un to uzturēšanos apstākļus.
3. Izvēlieties jūs interesējošo ziedojumu resursu un izlemiet, cik daudz naudas vēlaties ziedot.
4. Jūs saņemsiet uzlīmes ar dzīvnieku, kuram ziedojāt, atkarībā no summas.

WWF

Audzēkņu darbu piemēri:

1. Zinātniski pētnieciskais raksts (pamatteksts kārtots kolonnās)
2. Zinātniski pētnieciskais raksts par izzuduša dzīvnieka sugām (pamatteksts vietām aptek formu)

Ilustrators - ĒRIKS VOLONTS
Domas - VILIS LĀCĪTIS

Nestabilais "Skumju trīsstūris"

Smagnējais Rūbena Estlunda farss "Skumju trīsstūris" piedāvā virspusīgu un dekoratīvu skatījumu uz komplicētām dažādu kapitālistiskās sabiedrības šķiru un individu attiecībām, kam pietrūkst niansētības un satura dziļuma.

Rūbens Estlunds

Pēdējo gadu antikapitālisma filmu paisums varētu būt interesants temats sarunai vai garākam rakstam par mūsdienu sabiedrības strāvojumiem, par mutuļojošo vilšanos valdošajos ekonomikas un politikas modeļos un to reprezentāciju kino.

Šādu filmu uzplūds gan nav kaut kas nebijis. Vai mēs runājam par Džūnho Bona 2019. gada oskaroto filmu "Parazīts", vai Frīca Langa 1927. gada "Metropoli" – kino allaž ir bijis tiņģis izsalkums portretēt augstākās sabiedrības pagrimumu un norietu.

Tādēļ šķiet likumsakarīgi, ka politiski un ekonomiski nestabilos laikos daļa sabiedrības rod baudkāru apmierinājumu, vērojot bagāto un slaveno ciešanas.

"Es vēlējos, lai šī filma būtu kā mežonīgi, izklaidējoši amerikāņu kalniņi."pauž Estlunds, kas vienlaikus ar skatītāju smiedināšanu nekad nav kautrējies tos arī sōkēt.

Zviedru režisora Rūbena Estlunda jaunākā filma "Skumju trīsstūris" šogad saņēmusi vairākas augstākās raudzes godalgas. Sākot no Kannu kinofestivāla galvenās balvas – Zelta palmas zara –, kas ir jau otrais Estlundam piešķirtais Zelta palmas zars (iepriekšējais tika pasniegts 2017. gadā par laikmetīgās mākslas pasaulei veltito filmu "Kvadrāts"). Pavisam nesen "Skumju trīsstūris" ieguva arī četras Eiropas Kinoakadēmijas balvas: labākā filma, labākais režisors, labākais scenārijs un labākais aktiera darbs Zlatko Buričam. Šogad gaidāma arī kārtējā Oskara balvu pasniegšana, kurā gan filmai, gan režisoram Rūbenam Estlundam ir neapšaubāmi augstas izredzes saņemt pat vairākas zelta statuetes.

Estlunds slinki atvēžējas ar farsa mietu, lai blieztu pa kapitālistiskās sabiedrības ekstravaganci, taču paslīd un iekrīt atgremotās klišejās un idejās. "Skumju trīsstūris" ir kā papira slogs, kuru nopirki eksotiskā ceļojumā pirms braukšanas mājās, lai izterētu atlikušo sīknaudu. Tajā brīdī tā šķita laba ideja, bet tagad tas stāv kaut kur plauktā, blakus līdzīgiem impulsa pirkumiem, kuriem nekad nav kautrējies tos arī sōkēt.

Rūbens Estlunds ir zviedru režisors un scenārists, kurš guvis internacionālu uzmanību jau ar pirmajiem diviem pilnmetrāžas darbiem – gandrīz vai klasiskas Ibsena lugas stilā uzrakstīto ģimenes drāmu Force Majeure / Turist (2014) un ironisko drāmu Kvadrāts / The Square (2017), bet šogad strauji slavens kļuva arī Skumju trijstūris / Triangle of Sadness. Par visām trim filmām sabiedrībā runā, ka tā ir satira, "melnā komēdija" un ļoti, ļoti labas.

Gan Force..., gan Square ir cienījamas filmas. Pirmajai pielipinātā satīras birka gan īsti neturas klāt, jo tur faktiski runa ir par vienu pašu ģimeni, kurš negaidīta pārbaudījuma situācijā sevi parāda kā glēvuli filmas divpadsmitajā minūtē un pēc tam šajā sakarā mokās visu atlikušo filmas laiku. Filmas sižets amerikāņiem šķitis pietiekami labs, lai 2020. gadā uztaisītu remeiku Lejup no kalna / Downhill ar Vilu Ferelu galvenajā lomā.

Force Majeure galvenais varonis Tomass diez vai reprezentē kādu plašāku šķiru par sevi pašu, līdz ar to nekāds sociālais komentārs tur nesanāk, turklāt humora daudzums filmā tālāk par pāris vipsnām nepavelk, bet tas arī nav vajadzīgs. Labu, nopietna filma par cilvēku iekšējām vājībām, tāds ir mans skatījums.

Satīra ir tēlojuma veids (daiļliteratūrā, tēlotājā mākslā), kam raksturīgs dzēlīgs nopēlums, nosodījums, atmaskojums.

Tā saka Latviešu valodas skaidrojošā vārdnīca, bet reklāmās par „nežēlīgi smiekligu satīru" tiek dēvēta režisora Rūbena Estlunda jaunākā filma „Skumju trijstūris / Triangle of Sadness" (2022).

Triangle pirmizrādi piedzīvoja Kannās, kur tā izpelnījās Zelta palmas zaru un stāvovācijas astoņu minūšu garumā (interesanti, ka vienmēr kāds stāv blakus ar hronometru...). Par ko tad tāda atzinība? Un vai pelnīta?

Trijstūris ir patiesi eiropeiska filma – tas nozīmē internacionālu komandu, kuras izcelsme sniedzas tālu aiz Eiropas robežām. Galvenais varoņu pāris ir britu modelis Karls (Hariss Dikinsons, Apvienotā Karaliste) un viņa draudzene, modele un influencere Jaja (Šarlbija Dina, Dienvidāfrika). Vēl filmā būtiski ir kruīza kuģa kapteinis (Vudijs Harelsons, ASV), galvenā stjuarte Pola (Vikija Berlina, Dānija), tualešu menedžere Abigeila (Dollija de Leona, Filipīnas), un vēl Zlatko Burića (Horvātija / Dānija) tēlotais krievu biznesmenis Dmitrijs, kurš tieši un sirsnīgi stādās priekšā kā sūdu pārdevējs un "sūdu karalis" – tas ir, viņa biznesa joma ir fertilizatori. Dzimis PSRS, Dmitrijs izplata hedonisku cinismu un vecus padomju jokus par komunisma bezjēdzību, bet pats bezjēdzīgi šķiežas ar naudu pa labi un pa kreisi.

Lielākā daļa humora filmā nāk no Burića elektrizējošā smaida un austrumeiropietim tik atpazīstamajām anekdotēm un frāzēm par mūsu kopējo vēsturi dzelzs priekškara laikos. Vēl kaut ko smiekligu filmā atrast pagrūtī, ja nesaskaram kakas un vēmekļus – bet par tiem drusku vēlāk.

Šumā – filma izseko augšminētā modeļu pāra kašķiem vispirms uz kontinenta (laikam Zviedrijā?), kur Karlam atsaka modelēšanas haltūru, jo viņam virs deguna parādījies "skumju trisstūris", kas neiekļaujas mūsdienu feikās laimes kultūrā (tomēr to it kā varot piecpadsmit minūšu laikā atrisināt ar vienu botoksa injekciju, apgalvo filmas režisors). Diezgan stiepts un mazinteresants, pāra kašķiem veltītais pirmais cēliens pāriet otrajā cēlienā, krisinās uz dārga kruīza kuģa, kur servisa kultūras apsēstā galvenā stjuarte liek apkalpojošajam sastāvam list vai no ādas laukā, lai tikai izpatiktu viesiem.

Kruīza kuģis ir liels un perfekti apkalpo tos, kam naudas kā spaļu. Ja viesim sagribas Nutellu, to piegādā ar helikopteri. Pietiek viesim vienos peldšortos pasūdzēties par to, ka kāds jūrnieks uzdrošinās karstumā novilkt kreklu, un jūrnieku tūlit atlaiž. Īsāk sakot, ists buržuju Titāniks. Situāciju ilustrē saruna starp galveno stjuarti un kapteiņa palīgu:

KP: *"Es negribu runāt ar kaut kādiem trakiem krieviem."*
GS: *"Tie nav nekādi trakie krievi, tie ir ļoti bagāti krievi."*

Īsāk sakot, sociālas atšķirības ne sliktākas kā starp Džeimsa Kamerona varoņiem Titānikā.

Bet, johaidi, kā tad ar tām astoņu minūšu stāvovācijām? Kā ar to Zelta palmas zaru? Par ko?!

Trijstūra sižets ir dikti plāns, tā attīstība ir ģeogrāfiski lineāra (Zviedrija – kuģis – sala), un katrā vidē aktieri izspēlē mazas ainiņas, kuru uzdevums ir caur iesaistīto tēlu dialogiem ilustrēt režisora viedokļus par mūsdienu ekonomisko nevienlīdzību un influenceru kultūras tukšo liekulību. Sižeta virzība šķiet ievērota vienkārši pienākuma pēc, lai varoņiem būtu vide, kurā runāt, bet pilnmetrāžas saturs mierīgi varētu tikt saspiests īsfilmā, ko mēs noskatītos jūtūbē ar palielinātu ātrumu, piekritoši pamātu – jā, ir tā modes influenceru pasaule galīgi sačakarēta! –, un tad uzklikšķinātu uz video ar kaķīšiem.

Gadījumā, ja apnikušas filmas, kurās sižets un notikumi noklāti biezā slāni, bet jokiņi domāti smiedināšanai, nevis režisora ideju izpausmei, un vispār, ja izklaide nav galvenais, tad jau to Trīsstūrinoskatīties var.

YEAT

Noa Olivers Smits, dzimis 2000. gada 26. februārī Ērvinā, Kalifornijā, meksikāņu ģimenē, labāk pazīstams ar skatuves vārdu Yeat, ir amerikāņu ierakstu mākslinieks un producents no Portlendas, Oregonas štatā. Savu muzikanta karjeru sāka 2017. gadā kā Lil Yeat.

Pēc vairākiem singliem 2018. gada beigās izdeva savu pirmo EP Deep Blue Strips. 2019. gadā Yeat iegūs lielāku publicitāti pēc "Stay Up", kas ir viņa otrā singls. projekts un pirmais miksteips Wake Up Call saņēma mūzikas video populārajā YouTube kanālā ELEVATOR. Smits 2019. gada 18. jūlijā izlaida EP, kas ir sadarbība ar holandiešu producentu Clibbo, Different Creature, saņemot pozitivas atsauksmes. Yeat izpelnījās papildu uzmanību arī pēc tam, kad gada beigās izlaida savu otro miksu I'm So Me, sadarbojoties ar tādiem populāriem producentiem kā Wheezy, Brandon Finessin un 10Fifty. Yeat turpināja gūt panākumus 2020. gadā, izdodot divus EP.

Different Creature 2 bija projekts, kurš tika pārtraukts, jo Yeat risināja problēmas ar izdevniecību, pirms kļuva neatkarīgs 2021. gadā. Pilnībā kontrolējot savu produkciju, Yeat sāka izdot daudz mūzikas, tostarp divdesmit dziesmu albumus un neskaitāmus singlus. Yeat arī piedzīvoja ievērojamu atbalsta pieaugumu pēc tam, kad viņa dziesma "Sorry Bout That" uzspridzināja TikTok. Sekojošie hiti, piemēram, "Money Twerk" un "Get Busy" kā arī Dreika uzsauciens, kas palīdzēja nostiprināt viņa iegūtos panākumus mūzikā.

Foto: Yeat koncerts Brighton mūzikas zālē, Bostonā

2022. gada 9. septembrī Yeat atteicās no sava ļoti gaidītā EP Lyfe, kurā bija Lil uzi vert un sadarbība ar tādiem producentiem kā BNYX un kolektīvu Working On Dying. 2023. gada 19. februārī Yeat savā Instagram story ievietoja dziesmu sarakstu Lyfe luksusa versijai After Lyfe. 2023. gadā 24. februārī tika izlaists After Lyfe, sadarbībā ar YoungBoy Nver Broke Again un tādiem producentiem kā BNYX, Working On Dying, Dulio un citiem ievērojamiem producentiem.

Yeat arī ir pazīstams ar to, ka izdomājis vārdus un frāzes, kuras nevar atrast vārdnīcā. Piemēram, "Twizzy" ir vārds, ko Yeta izdomāja pēc kaprīzes, un tas nozīmē "dvīnis". Sniedzot neskaidru skaidrojumu par tā izcelsmi, viņš saka: "Tas sākās, kad es biju Ņujorkā." Kopš tā laika viņš ir izstrādājis savu valodu, izdomājot tādus vārdus kā "luh geeky", "SHMUNKIT" un "Luh Shmunkēm". Ir veseli Reddit pavedieni, kas atšifrē katra nozīmi. Viņš arī papildina savas dziesmas ar eklektiskām atsaucēm (piemēram, "Tonka" nozīme kaut ko lielu). Lai gan Yeat to tagad padara par modernu, viņš saka, ka viņa tēvs bija sākotnēji bija labākais jaunu vārdu izdomāšanā un, viņaprāt, viņš to pārņēmis no tēva. "Es vienkārši to daru nejauši," saka Yeat.

Rakstu veidoja: Jānis Vaišļa 3/04/2023 13

Audzēkņu darbu piemēri:

1. Raksts par žurnālā par kino (klasiskais kolonnu pamatteksta kārtojums)

2. Raksts mūzikas žurnālā par Hip-Hop mākslinieku (pamatteksts vietām aptek formu)

VAI PICA VAR BŪT VESELĪGA?

Uztura speciālistes ieteikumi un veselīgas picas recepte

Pie galda! 2022. gada februāra/marta numurs

PICA IR LIELISKS BRĪVDIENU ĒDIENS

to iespējams padarīt pilnvērtīgāku, eksperimentējot ar dārzeņu vai pilngraudu pamatnēm un citām sastāvdaļām, LSM.lv atklāja uztura speciāliste Aija Libere. Lūk, idejas veselīgām sastāvdaļām un četras receptes iedvesmai.

Uztura speciāliste Aija Libere uzskata, ka pica ir brīnišķīgs ēdiens, ar kuru nosvinēt iespēju baudīt maltītes. Picu vienozīmīgi nevar uzskatīt par veselīgu vai neveselīgu: "Veselīgs uzturs vienmēr būs par kopainu – par to, kā mēs sakombinējam lietas, lai beigu beigās iegūstam nepieciešamās uzturvielas." Speciāliste skaidroja, ka pamatā pica satur ogļhidrātus, taukus un pavisam nedaudz olbaltumvielu. Tāpēc, lai to padarītu par pilnvērtīgu ēdienu, šis tas jāņem vērā. Vispirms pievēršamies pamatnei. Latvijā par aizmēr ārvalstīs aizvien populārāku alternatīvu gaisīgajai balto miltu picas pamatnei kļūst tāda, kas gatavota no pilngraudu miltiem. Tiklīdz ieviesīsi šo, Tāpat priekšroka jādod tomātiem vai tomātu mērcei – šie produkti gana bagātīgi satur likopēnu jeb antioksidantu, kas novērš iekaisumus un arī dažādu onkoloģisku slimību riskus. Vēl uz picas var likt arī papriku. Viena vidēja izmēra paprika satur gandrīz 170% dienā ieteicamās C vitamīna dienas devas. Vēl paprikā atrodami vairāki vērtīgi antioksidanti, piemēram, kapsaicīns, kas palīdz novērst iekaisumus un samazina onkoloģisku slimību riskus. Tāpat arī luteīns, kas uzlabo acu veselību, kā arī kvercertīns – tas palīdz novērst dažādu hronisku saslimšanu, piemēram, sirds un arī onkoloģisku saslimšanu risku. Ja cilvēkam ir kādas veselības problēmas, kuru dēļ jāievēro ierobežojumi, piemēram, diabēts, picu pārāk bieži nevajadzētu ēst, jo tas var bīstami pacelt cukura līmeni, norādīja uztura speciāliste "Veselam cilvēkam nav konkrētu ierobežojumu vai noteikumu, cik regulāri varētu ēst picu. Pica ir pica – tā ir garšīga, mēs to izbaudām, tas ir brīnišķīgs ēdiens, ar kuru nosvinēt mūsu iespējas baudīt maltītes. Tas ir mans skatījums. Varbūt citi uztura speciālisti teiks, ka – nē, to drīkst ēst tikai reizi mēnesī un ar dārzeņu pamatni, bet es tā tiešām neuzskatu, jo dzīve ir dzīve, bet ēdiens ir, lai to baudītu"

PICA AR BROKOĻU PAMATNI

Pagatavošanas laiks: 1 stunda un 20 minūtes
Recepte paredzēta 4-6 personām

Pamatnei: Viens paliels brokolis, 3 ķiploku daiviņas, 35 grami sarīvēta mocarellas siera, 35 grami cietā siera, 1 tējkarote sāls, 1 tējkarote kaltēta bazilika, 1 tējkarote kaltēta oregano jeb raudenes, 1 liela ola

Uz picas: Tomātu mērce, 100 grami mocarellas, cits siers un dārzeņi pēc savas izvēles

Pagatavošana: Uzsilda krāsni līdz 220 grādiem. Izsutina brokoli, līdz tas kļuvis miksts un tad ļauj tam atdzist. Caur marli izspiež no brokoļiem pēc iespējas vairāk ūdens, lai picas pamatne nesanāk pārāk mitra. Sablendē vai virtuves kombainā sasmalcina brokoļus un ķiploku daiviņas. Brokoļu masai pievieno mocarellu, cieto sieru, sāli, kaltētu baziliku, oregano un vienu lielu olu. Masu kārtīgi samaisa un plānā kārtā pamatni liek uz paplātes, kas izklāta ar cepampapīru. Liek krāsni un cep 15 minūtes, līdz pamatne kļuvusi zeltaini brūna. Pamatni pārklāj ar tomātu mērci, mocarellu, citu sieru un dārzeņiem pēc savas izvēles un liek vēlreiz krāsni pacepties 5-10 minūtes.

RENESANSES MĀKSLINIEKI

SVĒTAJS VAKARĒDIENS

1495. gadā Leonardo da Vinči sāka to, kas kļūs par vienu no vēstures ietekmīgākajiem mākslas darbiem.

NR.03/20.03.2023

LEONARDO DA VINČI

Leonardo Da Vinči ir dzimis 1452. gadā 15. aprīlī, miris 1519. gada 2. maijā, Florencē. Pārstāv plašu zinātņu spektru (izcils skulptors un gleznotājs,rakstnieks). Personība visspilgtāk ilustrē renesanses laika cilvēku. Viņu uzskata par vienu no pasaulē izcilākajiem gleznotājiem un dižākajiem ģēnijiem, par talantīgāko cilvēku, kāds jebkad ir dzīvojis.

SLAVIENĪBA

Leonardo ir slavens ar savām reālistiskajām gleznām ("Mona Liza" jeb "Džokonda" šo darbu Leonardo Da Vinči nekad tā īsti nepabeidza - viņš to nēma sev līdzi katrā ceļojumā, un vienmēr pielaboja).

SLĒPTA DOMA

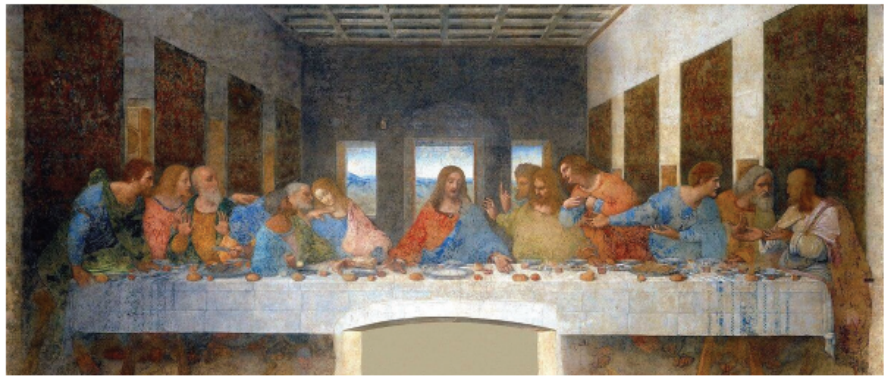
Jau pašā šī pazīstamā darba nosaukumā slēpjas sakrāla nozīme. Patiešām, daudzas Leonardo gleznas apvij noslēpumainības oreols. „Svētajā vakarēdienā", tāpat kā daudzos citos šī mākslinieka darbos varam vērot daudzus simbolismus un slēptus vēstījumus.

KUR ATRODAS

Pazīstamā freska atrodas uz vienas no baznīcas Santa Mariadelle Gracie ēdamistabas sienām Milānā. Ja var ticēt mākslas zinātniekiem, mākslinieks speciāli gleznā attēlojis tādus pašus traukus, kādi tika lietoti tajā laikā baznīcā.

Visstrīdīgākais viedoklis ir par to, ka labajā pusē no Jēzus nesēž vis vīrietis, bet gan Marija Magdalēna. Viņas atrašanās vieta norāda uz to, ka viņa bijusi Jēzus likumīgā sieva. No Marijas Magdalēnas un Jēzus siluetiem izveidojas burts M. Tas it kā nozīmējot vārdu matrimonio, ko tulko kā „laulība".

Daudzi vēstumieki uzskata, ka gleznā attēlota eiharistija, jo Jēzus Kristus ar abām rokām norāda uz galdu ar maizi un vīnu. Tiesa, pastāv vēl arī alternatīva versija, taču par to vēlāk.

Pastāv viedoklis, ka ar muguru pret Jēzu sēdošais ir apustulis Fadejs, bet patiesībā tas ir paša da Vinči autoportrets. Ņemot vērā mākslinieka ateistiskos uzskatus, šī hipotēze ir vairāk nekā ticama.

Ne mazākas pārdomas mākslas cilvēkiem bija par ēdienu, kas atradās uz galda. Piemēram, Jūdam pretī Leonardo uzgleznojis apgāztu sāls trauku (kas visos laikos skaitījās kā slikta zīme), kā arī tukšu šķīvi.

Atšķirībā no tradicionālajām freskām, ko renesanses meistari krāsoja uz mitrām ģipša sienām, da Vinči eksperimentēja ar tempura krāsu uz sausas, noslēgtas ģipša sienas Santa Maria delle Grazie klosterī Milānā, Itālijā.

Eksperiments tomēr izrādījās neveiksmīgs, jo krāsa nebija pareizi pielīpusi un sāka pārslot tikai dažas desmit-gades pēc darba pabeigšanas.

Citu autoru darbi:

Audzēkņu darbu piemēri:

1. Zinātniskais raksts par veselīgu uzturu
2. Zinātniski pētnieciskais raksts par renesanses laika māksliniekiem

Audzēkņu darbu piemēri:

1. Zinātniskais raksts par slaveno rok grupu ,,KISS''
2. Zinātniski pētnieciskais raksts par gleznotāju Vincentu van Gogu

5.TIPOGRAFIKA INTERNETA VIETNĒ

PROPORCIJA
IZMĒRS

INSTAGRAMA LOGS
FACEBOOK PASĀKUMS
PARAMETRI

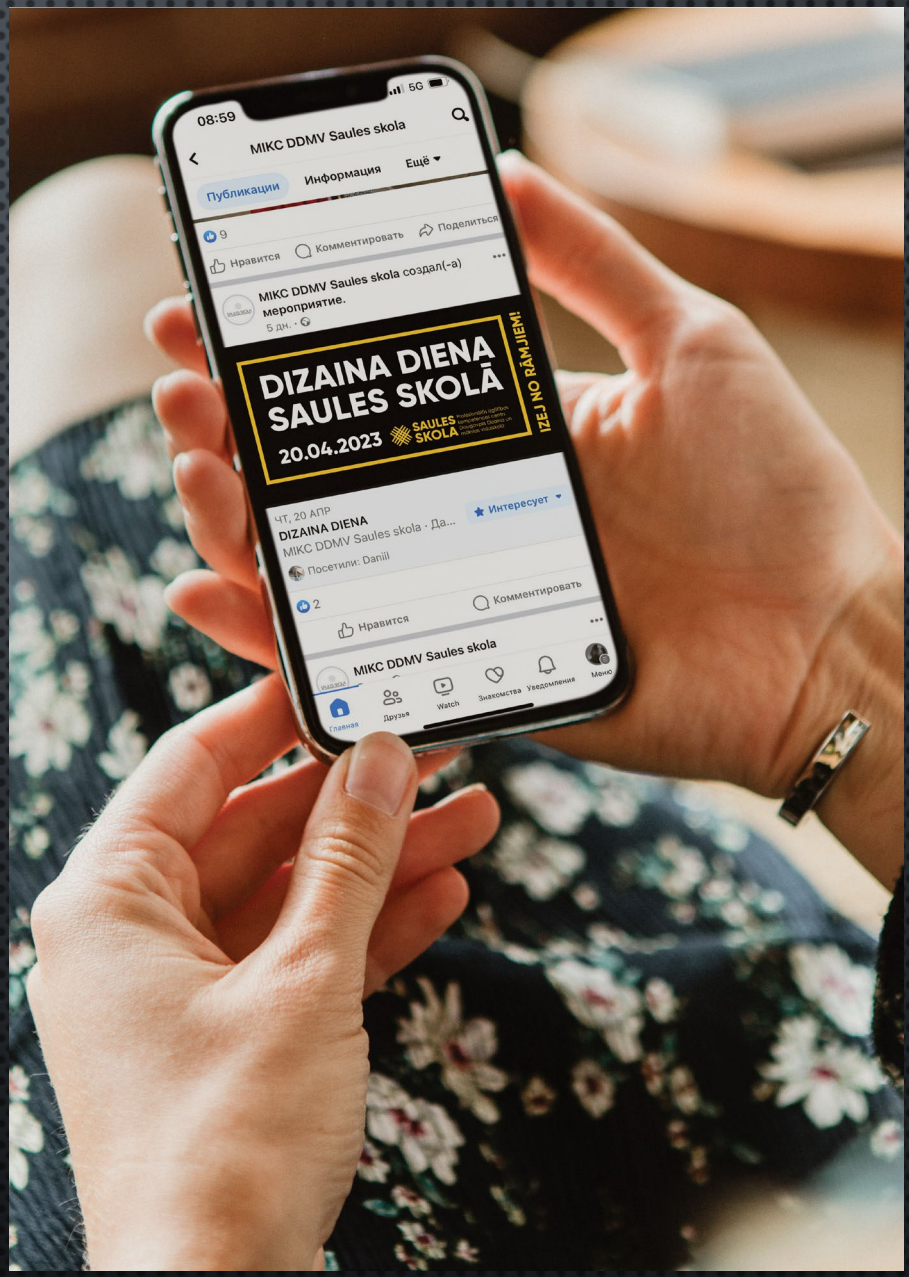

Tipografika interneta vietnē.
Vienas kompozīcijas pielietojums trijos formātos (Facebook un Instagram formats).
Vizualizāciju izstrāde.

Audzēkņu darbu piemēri: tipografikas kompozīcija dizaina Dienas pasākumam, ievērojot interneta fontu kompozīcijas Principus (18 -21 pt pamattekstam un 21 – 28 virsrakstiem)

Audzēkņu darbi: Darbs konstruktīvisma stilā fontu grupa – ģeometriskie groteski, *Gilroy Ekstra Bold*

SKOLAS POLIGRĀFIJAS PROJEKTS /I.Ivanovs/

SKOLAS VIZUĀLAIS PROJEKTS /I.Ivanovs/

Moduļu *Tipografika* un *Datorprasmju pielietojums komunikācijas dizainā* kolaborācija. Dizains paredzēts interneta vietnēm.

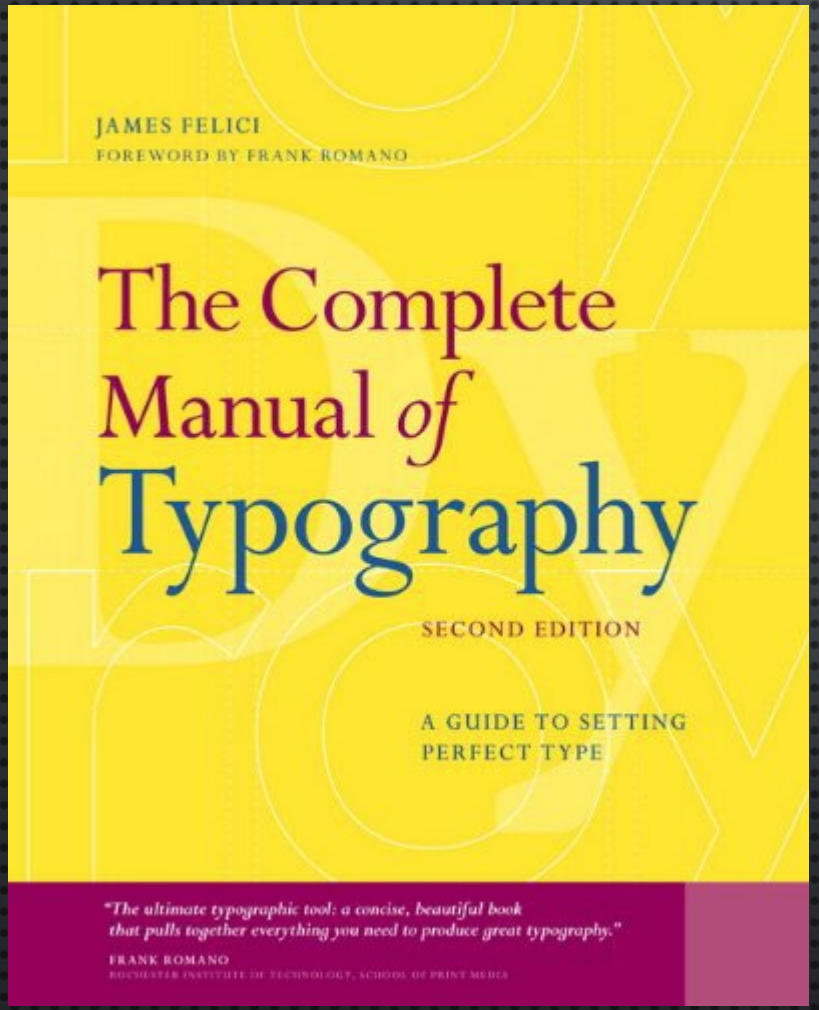

SKOLAS VIZUĀLAIS PROJEKTS /K.Jarošenko/

Iestāšanās reklāmas kampaņa
Dizains paredzēts interneta vietnēm.

6. JAUNĀKA LITERATŪRA

1. Džeims Feliči - Tipografikas noteikumi (gids, lai ideāli sakārtot fontu).

2. Erik Špikerman – Beidz skaitīt aitas! (Grāmata par šriftu)